

החלטת סגן הממונה על המשמעת – פסק דין

1. הנקבלת תלמידה לתואר שני בפקולטה לרפואה. כתב הקובלנה מתייחס לבחינה באחד הקורסים אליהם הייתה רשומה הנקבלת, קורס חובה לתואר שני בו התקיימה במועד הרלוואנטי בחינה ב-מודל עם השגחה מרחוק (באמצעות ה"זום"). לפי כתב הקובלנה, הנקבלת קשרה קשר עם אדם אחר אשר יפתור עבורה את הבחינה. לצורך כך הנקבלת השתמשה בטלפון נוסף, בעוד שהטלפון שלה שימש עבור ההשגחה ב"זום". הנקבלת העבירה את הבחינה לאותו אדם אשר עמו קבעה שיפתור עבורה את הבחינה, ובמהלך הבחינה קיבלה ממנו את התשובות (באמצעות הוואטסאפ). בכך מייחסת הקובלנה לנקבלת עבירות של הפרת הוראות בבחינה והונאה בבחינה (סעיפים 29.4 ו-29.3 לתקנון המשמעת – סטודנטים (תשס"ח)).
2. בדיון ההקראה (המקוון) שנערך בפניי הודתה הנקבלת בעבירות המיוחסות לה. דיון נוסף נערך בפניי בדבר העונש הראוי לנקבלת. הקבילה סברה שמדובר במקרה חמור ועתרה לעונש של שלוש שנות הרחקה. הקבילה הדגישה את החומרה במעשה של הנקבלת – התכנון המדוקדק, והשימוש באדם נוסף. תכניתה של הנקבלת נכשלה רק בגלל שמערכת היחסים של הנקבלת עם אותו אדם כשלה, והאחרון מסר בדיעבד את המידע לרשויות השיפוט. כן הדגישה הקבילה את היותה של הנקבלת תלמידת רפואה – מקצוע בו קיימת משנה חשיבות לאמינות הסטודנטים.
3. הנקבלת מנגד טענה לעונש מקל, של שנת הרחקה. לדבריה, מעשיה באו מתוך מצב של מצוקה ולחץ. היא הדגישה את החרטה העמוקה שהביעה על מעשיה, את היותה בשנה הראשונה ללימודיה בישראל (בתואר השני) ואת הסבל שעברה – היא ומשפחתה – מפרשה עגומה זו. לדברי הנקבלת, אותו אדם שפתר עבורה את הבחינה, ושמערכת היחסים עמו התערערה, סחט והטריד אותה ואת משפחתה. עקב זאת היא סובלת מהפרעות שונות. לאור כך, והפגיעה בנסיבות חייה של הנקבלת (וסיכוייה לחזור ללימודים בעתיד) העונש אותו מבקשת הקבילה אינו מידתי.

דיון והכרעה

4. במחלוקת בין הצדדים דעתי קרובה לעמדת הקבילה. אין צורך להכביר מילים על חומרת מעשי הנקבלת. היא פעלה מתוך תכנון מוקדם, בסיוע אמצעים טכנולוגיים, ותוך קשירת קשר עם אחר (השוו לרשימת הנסיבות המחמירות המפורטות בעניין ע-5/2015; השוו גם לפסק דיני בעניין ד-59/2021). כל זאת תוך ניצול העובדה שהאוניברסיטה עברה, בשל הנסיבות, לבחינות בהשגחה מרחוק (השוו לעניין ד-46/2020, שדן בשיקולי ההרתעה המיוחדים בתקופת הקורונה).
5. לשיקולים אלו ניתן להוסיף שיקולים נוספים לחומרה. הנקבלת תלמידת תואר שני (להבדיל, נניח, מתלמידה בשנה א' בתואר הראשון); וכן, מדובר בתלמידת רפואה (השוו לעניין ד-48/2020).
6. לא מצאתי לנכון להכיר בעניינינו בשיקולים לקולא שיביאו להפחתת עונש ההרחקה. הנקבלת טענה לחרטה, ולפעולה מתוך חרטה – אך טענות אלו נטענו בעלמא, וללא ביסוס עובדתי.¹ בדומה, הנקבלת טענה כי הסבל אותו עברה בשל אירוע ההעתקה, ונסיבות חייה המיוחדות, מצדיקים הקלה בעונשה. אך גם טענות אלו נטענו בעלמא, וללא ביסוס עובדתי.²

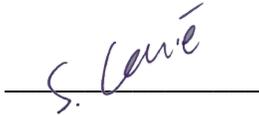
¹ כך, הנקבלת טענה כי, מתוך אותו רגש חרטה, היא הסכימה לכך שהאדם שפתר את המבחן עבורה יסגיר אותה לרשויות האוניברסיטה. למרות שהדברים עלו בדיון, לא הוצגה כל ראיה רלוואנטית.

² ואכן, בפסקי הדין אליהם הפנתה הנקבלת הוצגו ראיות ואו טענות קונקרטיות לנסיבות אישיות-רפואיות מיוחדות, שהצדיקו הקלה בעונש. ראו פסקי הדין בעניינים הבאים: ד-25/2021; ד-1/2021-א; ד-56/2019. מכל מקום, כאמור לעיל, נסיבות ההונאה בעניינינו שונות – והן חמורות יותר.

7. אין ספק שעונש הרחקה ממושך יפגע קשות – לצערנו – בהמשך חייה של הנקבלת; אך מכאן לא נובע שהעונש אינו מידתי. מעשה ההונאה חמור, והוא מצדיק עונש חמור. לאור כך, אני גוזר את עונשה של הנקבלת כדלקמן:

- א. פסילת הקורס נשוא הקובלנה.
- ב. שלוש שנות הרחקה מהאוניברסיטה – שתחל מסמסטר א' תשפ"ג. הנקבלת תוכל לשוב ללימודים בסמסטר א' של שנה"ל תשפ"ו (כלומר, באוקטובר 2025).
- ג. הרחקה על תנאי של שנתיים למשך שלוש שנים מיום החזרה ללימודים.

פסק הדין ניתן היום, 4.7.2022.

ד"ר שי נ. לביא

ס' הממונה על המשמעת